

ПИЛИПЧУК Олег Ярославович (13. 08. 1947, с. Оришківці Гусятинського, нині Чортківського р-ну Тернопільської обл.) — біолог, зоолог, еколог, історик освіти, науки і техніки. Брат *Ростислава*, батько *Оксани Пилипчуків*. Доктор біологічних наук (1992), професор (1997). Закінчив Чернівецький університет (1970). Учителював на Тернопільщині (1970—73); працював в Інституті зоології АН УРСР (1976—88); викладав на кафедрі зоології Українського педагогічного університету (1988—96; обидва — Київ). 1984—88 здійснив низку зоологічних експедицій у Таджикистан. 1995—96 — завідувач відділу історії освіти і науки Інституту українознавства Київського університету імені Т. Шевченка; від 1996 — завідувач кафедри екології та безпеки життєдіяльності Державного університету інфраструктури та технологій (Київ). Заступник голови Комісії з історії науки і техніки НТШ (1996—2006). Був відповідальним секретарем двотомника *вибраних праць І. Шмальгаузена* (1984); головним редактором збірників наукових праць «Історія української науки на межі тисячоліть» (1999—2010, 50 вип.) та «Історія науки і техніки» (2011—20, вип. 1—17), «Наукових читань, присвячених життю та діяльності видатного залізничника Олександра Парфенійовича Бородіна (1848—1898)» (2005—22, вип. 1—16); відповідальним

редактором серії «Історія науки в школах, напрямках, іменах» (2005—20, 30 книг). Автор біобібліографій «Іван Іванович Шмальгаузен» (1984, співавт.), «Александр Прокофьевич Маркевич» (1986), «Дмитрий Константинович Третьяков», «Александр Онуфриевич Ковалевский» (обидві — 1990), «Іван Федорович Шмальгаузен» (1991), «Микола Миколайович Гришко» (співавт.), «Алексей Николаевич Северцов» (обидві — 1995), «Академік Олександр Прокопович Маркевич: життя і діяльність» (1999); науково-популярних книг «Тварини з Червоної книги» (1986), «Загадковий світ сирен» (1988), «Ці загадкові куниці» (1989; усі — Київ).

Основні праці

Вовк. 1985; Київське товариство дослідників природи та його внесок у розвиток ембріологічної науки: Навч. посіб. 1991; Основи загальної генетики: Навч. посіб. 1995 (співавт.); Екологія: Слов.-довід. 2002; Стійкий екологічно безпечний розвиток і Україна: Навч. посіб. 2002 (співавт.); Екологія на транспорті: Навч. посіб. 2006; Корифеї української фізіології та біохімії рослин: Навч. посіб. 2006 (співавт.); Основи екології: Підруч. 2007 (співавт.); Історичні портрети видатних зоологів України. 2022; М. О. Зарудний (1859—1919) — видатний зоолог-орнітолог і мандрівник. 2022; Морфологія осягового скелета антилопи нільгау. 2022 (усі — Київ).

Рекомендована література

1. Сухотеріна Л., Грушицька І., Рижєва Н. Біля витоків історії науки і техніки в Україні: О. Я. Пилипчук (До 70-річчя від дня народження) // *Емінак*. 2017. Т. 1, № 3;
2. Червоненко О. В. До 70-річчя Олега Ярославовича Пилипчука // *Вісн. Нац. наук.-природн. музею*. 2017. Т. 15;
3. Губ'як В. Д. Пилипчук Олег Ярославович — видатний учений України в галузі історії науки й техніки (До 70-річчя від дня народження) // *Наук. зап. Терноп. пед. ун-ту*. 2017. № 4;
4. Пилипчук Олег Ярославович: Біобібліогр. покажч. К., 2021.

В. М. Скляр

Бібліографічний опис:

Пилипчук Олег Ярославович / В. М. Скляр // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891884>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).